

Ny våldtäktslag fångar upp fler brott mot barn

Ändringarna i våldtäktslagstiftningen har haft effekt och polisen registrerar nu fler typer av händelser som misstänkta våldtäkter mot barn. Det finns också tydliga skillnader mellan äldre och yngre barn när det gäller i vilka situationer de utsätts för sexualbrott – och av vem. Det visar en ny rapport från Brå som presenteras i dag på the Stockholm Criminology Symposium.

Sedan mitten av 1990-talet har antalet fall som polisen registrerat som misstänkta fullbordade våldtäkter mot barn ökat markant. Brå:s undersökning visar att en orsak är att den nya lagen inte ställer några krav på att våld, hot eller tvång utövats mot barnet för att gärningen ska bedömas som våldtäkt. I princip ska därför alla samlag och liknande sexuella handlingar med barn under 15 år bedömas som våldtäkt mot barn.

– Den nya våldtäktslagen har haft effekt och polisen registrerar fler typer av anmälda brotts handlingar som misstänkta våldtäkter mot barn, säger David Shannon, utredare på Brå.

Brotten sker i olika situationer beroende på kön och ålder

De flesta polisanmälningarna gäller utsatta flickor men det finns även pojkar, speciellt bland de yngre barnen. Flickor utgör omkring 77 procent bland anmälningarna av de utsatta barnen under 11 år, en siffra som ökar till 96 procent bland 12–14-åringarna och 98 procent bland offren i åldrarna 15–17 år.

– Det är en sned könsfördelning bland offren i den anmälda våldtäktsbrottsligheten, det gäller inte bara antalsmässigt utan också i vilka olika typer av situationer brotten sker. Flickor utsätts oftare av jämnåriga förövare än vad pojkar gör, säger Nina Törnqvist, utredare på Brå.

En majoritet av brotten sker inomhus men det finns tydliga skillnader mellan äldre och yngre barn när det gäller i vilka situationer de utsätts för brott – och av vem. Sexualbrott mot yngre barn sker oftast i hemmet medan barn som kommit upp i tonåren oftare utsätts för brott utanför hemmet, till exempel i samband med fester.

Bland de minsta barnen (0-11 år) är förövaren i de flesta fall någon inom den närmaste familjen. Bland de äldre offren (15-17 år) handlar sex av tio anmälningar om jämnåriga förövare som ofta kommer från bekantskapskretsen, som vänner eller pojkvänner. Även barn i åldern 12-14 år utsätts till stor del av vänner och övriga bekanta.

– Vi kan se att många förövare utnyttjat sin vuxenroll för att begå övergreppen och att det ofta sker genom andra former av maktövertag än fysiskt våld, säger Nina Törnqvist.

Rapporten *Polisanmälda våldtäkter mot barn – en uppdaterad kunskapsbild* går att ladda ner på www.bra.se

Ytterligare information: David Shannon 08-504 454 05, Nina Törnqvist 08-401 87 95, båda utredare på Brå.